

afstemning, kan ses i forhold til valglovens krav til antallet af vælgererklæringer ved anmeldelse af ny partier, nemlig 1/175 af de ved sidste folketingsvalg afgivne gyldige stemmer, altså i disse år normalt ca. 19.000 underskrifter. Set i lyset af den betydning et nyt politisk partis deltagelse i valget kan få for den politiske beslutningsproces, hvis partiet opnår repræsentation, må kravet om 20.000 underskrifter som nødvendig betingelse for at forlange folkeafstemning, anses for at være forholdsvis strengt.

Det er imidlertid forslagsstillernes opfattelse, at spørgsmålet om antallet af underskrifter ikke skal være afgørende. Da et flertal i Folketinget som ovenfor nævnt har fundet, at et antal på 20.000 underskrifter var for lavt, har Fremskridtspartiet fundet det vigtigere, at vælgerne gives reel mulighed for at deltage i et direkte demokrati. Derfor foreslås det i det foreliggende beslutningsforslag, at antallet af underskrifter sættes op til 50.000. Spørgsmålet om antallet bør behandles i udvalget.

Forslagsstillerne er ikke afvisende over for, at der kan argumenteres for såvel strengere som lempeligere betingelser, men finder, at opgaven for Folketingets partier må være at fastsætte overkommelige krav, der ikke forhindrer, men snarere opmuntrer til afholdelse af afstemninger i væsentligt omfang.

Man må i denne forbindelse være opmærksom på, at skærpelse af kravene vil føre til, at det bliver vanskeligt for andre end interesseorganisationer med store økonomiske ressourcer at påtage sig at være drivkraft bag afstemningsinitiativer. Det bør være muligt også for frivillige foreninger, private, græsrodsbevægelser og andre grupper af borgere at tage initiativer, der kan føre til afstemning, når der er en rimelig opbakning bag ønsket.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Ved behandlingen af beslutningsforslag nr. B 7 i folketingsåret 1991-92 gik et flertal af Folketingets partier imod forslaget bl.a. med den begrundelse, at 20.000 underskrifter var for lavt et krav. Forslagsstil-

lerne foreslår derfor kravet sat til 50.000 underskrifter, men stiller sig åbne over for, at et andet antal kræves.

Ad 2

Efter forslaget skal anmodningen om afholdelse af folkeafstemning være skriftlig og indeholde angivelse af det afstemningstema, der ønskes prøvet ved afstemningen. Det er vigtigt for forslagsstillerne at understrege, at vælgerne selv – og uden mindste form for censur fra politikere eller forvaltning – udformer afstemningstemaet, men forslagsstillerne er rede til at drøfte dette spørgsmål nærmere under udvalgsbehandlingen.

Ad 3

Afstemningens udfald afgøres ved almindeligt stemmeflertal, og udfaldet er vejledende. Der er således ikke nogen pligt for berørte administrative myndigheder eller andre til at følge den vejledning, resultatet giver. Forslagsstillerne anser det dog for sandsynligt, at der vil udvikle sig en praksis, hvor folkeafstemningerne får en markant indflydelse på de politiske og administrative procedurer.

Ad 4

Forslagets pkt. 4 fastslår, at Indenrigsministeriet fører tilsyn med, at anmodning om folkeafstemning tilfredsstillende formelle krav (antal underskrifter), og tilrettelægger afstemningen. Forslagsstillerne vil finde det naturligt, at man under udvalgsbehandlingen overvejer at henstille til regeringen at indarbejde en revisionsbestemmelse i lovforslaget. Det er meget tænkeligt, at de erfaringer, der indhøstes, når vejledende folkeafstemninger er indført, efter en kortere årrække naturligt bør medføre justeringer i det lovgrundlag, der indføres. Forslaget indeholder ingen tidsfrist, inden hvilken lovforslag skal fremsættes, men det er forslagsstillernes opfattelse, at regeringen bør kunne fremsætte lovforslag senest i folketingsåret 1996-97 med henblik på ikrafttræden senest den 1. januar 1998.